

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului
privind promovarea economiei "verzi" în Republica Moldova și a Planului
de acțiuni de implementare a acestuia
pentru anii 2018-2020

1. Denumirea autorului, și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în colaborare cu Grupul de lucru inter-ministerial pentru promovarea dezvoltării durabile și economiei verzi, constituit prin Ordinul comun al Ministerului Economiei și Ministerului Mediului nr. 107/66 din 17.06.2015. GL constituie o platformă interministerială de colaborare și asigurare a sinergiei dintre diferite instituții care au tangență cu promovarea principiilor economiei verzi. Programul a fost elaborat în cadrul proiectului „Ecologizarea economiilor în țările Parteneriatului Estic” (EaP GREEN), finanțat de UE, implementat în comun de OCDE, CEE ONU, Programul ONU pentru Mediu și ONUDI.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile acestuia

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementare a acestuia pentru anii 2018-2020 este elaborat în scopul implementării prevederilor art. 89 pct. (a), Capitolul 16. "Mediul Înconjurător" din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și a Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019 (Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 103-108, art. 271), care include elaborarea și aprobarea "Programului privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova" până la sfârșitul anului 2017.

De asemenea, proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat pentru realizarea prevederilor Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia (HG nr. 301 din 24 aprilie 2014), a aspectelor privind promovarea dezvoltării durabile din Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, a Declarației finale a Conferinței Națiunilor Unite privind Dezvoltarea Durabilă „Viitorul pe care ni-l dorim” (Rio de Janeiro, iunie 2012), a Declarației de intenție privind dezvoltarea durabilă și economia verde (Ministerul Economiei, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, 08 aprilie 2014), a Declarației Conferinței Ministeriale “Un Mediu pentru Europa” (Batumi, Georgia, iunie 2016), în cadrul căreia Republica Moldova a selectat și a prezentat cinci acțiuni naționale privind economia verde, angajamente voluntare la Inițiativa pentru Economia Verde de la Batumi (BIG-E), a Declarației Miniștrilor Parteneriatului Estic privind colaborarea în domeniul mediului și schimbărilor climatice (18 octombrie 2016), asigurarea sinergiei și promovarea atingerii Obiectivelor Dezvoltării Durabile și Agendei 2030 în domeniul mediului în sectoarele relevante.

”verzi” în Republica Moldova este condiționat de lipsa unui document de planificare la nivel național, care ar oferi un cadru unic de implementare pe termen mediu în domeniul promovării acțiunilor specifice, conexe principiilor economiei verzi.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului privind promovarea economiei ”verzi” în Republica Moldova nu transpune careva Directive UE.

Proiectul documentului are la bază prevederile politicilor și strategiilor UE în domeniul Economiei Verzi: http://ec.europa.eu/environment/basics/green-economy/index_en.htm

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prevederile de bază ale proiectului sunt orientare spre integrarea și realizarea măsurilor practice de implementare a principiilor economiei verzi în sectoarele prioritare, cum sunt: energetica (eficiența energetică și utilizarea surselor regenerabile), agricultura ecologică, transportul durabil, ecologizarea IMM, achiziții publice durabile, construcții, educație pentru dezvoltarea durabilă, industria verde (producerea și consumul durabil), cu promovarea unui proces de evaluare a performanțelor folosind setul ajustat de Indicatori ai Creșterii Verzi (OECD), fără dublarea documentelor strategice sau de planificare existente, dar cu înlăturarea golurilor sau asigurarea unui efect cumulativ de la implementarea acțiunilor sectoriale în domeniul economiei verzi, inclusiv pentru o mai bună coordonare inter-ministerială și fortificarea cadrului instituțional și de implementare în domeniul dat.

Republica Moldova a integrat prevederile Declarației finale a Conferinței Națiunilor Unite privind Dezvoltarea Durabilă „Viitorul pe care ni-l dorim” (Rio de Janeiro, iunie 2012) în Strategia națională de dezvoltare pentru 2012-2020 „Moldova 2020”, astfel asigurându-se tranziția spre dezvoltarea economică verde, inclusiv prin intermediul unei mai bune guvernări și integrarea aspectelor ce țin protecția mediului în toate domeniile de dezvoltare socio-economică. Acest proces a continuat prin semnarea Declarației de intenție privind dezvoltarea durabilă și economia verde (08 aprilie 2014).

Ulterior, în 2014 a fost aprobată Strategia de mediu 2014-2023, care stabilește prioritățile naționale și sectoriale privind promovarea economiei verzi și definește cadrul pentru ulterioara integrare a economiei verzi în domeniul agriculturii, transportului, energiei, industriei, construcțiilor, dezvoltării regionale, educației și achizițiilor. Astfel, economia ”verde” reprezintă dezvoltarea economică care contribuie la îmbunătățirea vieții populației, asigurarea echității sociale cu reducerea riscurilor pentru mediu. Este o economie cu emisii reduse de carbon, eficientă în utilizarea resurselor și social inclusivă.

Programului privind promovarea economiei ”verzi” în Republica Moldova este structurat în 3 capitole și un Plan de Acțiuni pentru implementarea activităților în domeniul economiei ”verzi”, cu indicarea termenului de realizare, a responsabililor și a surselor de finanțare. Viziunea Programului este de a consolida potențialul

instituțional, administrativ și de management pentru asigurarea implementării principiilor economiei "verzi" în toate sectoarele de dezvoltare socio-economică a Republicii Moldova. Scopul documentului este de a promova implementarea principiilor economiei "verzi" în Republica Moldova în armonie cu dezvoltarea economică și bunăstarea socială.

Pentru asigurarea unui cadru eficient de evaluare și monitorizare a nivelului de implementare a Programului a fost elaborat setul de indicatori de creștere "verzi" în Moldova, pe baza setului de indicatori ai OCDE. Raportul Național bazat pe setul OCDE de indicatori ai creșterii verzi a fost elaborat în comun de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Biroul Național de Statistică, partenerii de dezvoltare (OECD, UNECE, UNIDO etc.) și publicat în septembrie 2017 (http://www.green-economies-eap.org/resources/Report_EN.pdf). Acest raport prezintă situația și tendințele ecologizării economiei, utilizând orientările OCDE pentru țările Parteneriatului Estic și un set specific de indicatori.

5. Fundamentarea economico-financiara

La punerea în aplicare a Programului și Planului de acțiuni vor fi necesare cheltuieli pentru consolidarea capacităților autorității centrale de mediu și a ministerelor și altor instituții implicate în realizarea măsurilor planificate.

Se propune integrarea și planificarea acestor cheltuieli în Strategiile sectoriale de cheltuieli pentru anii 2018-2020. Totodată, va fi necesară atragerea asistenței metodologice și financiare din cadrul proiectelor Uniunii Europene în domeniu și de la partenerii de dezvoltare care desfășoară activități de promovare a economiei verzi: OECD GREEN Action Program: <http://www.oecd.org/env/outreach/eap-tf.htm>; UN Environment, Programul Cadru de 10 ani privind consumul și producerea durabilă: <http://www.unep.org/10yfp/about/what-10yfp>; și programele regionale noi în domeniul mediului și economiei "verzi" ale UE.

6. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Fiind elaborat întru implementarea prevederilor Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019, proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului privind promovarea economiei "verzi" în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementare a acestuia pentru anii 2018-2020 va crea un cadru unic pentru promovarea acțiunilor de scurtă durată în domeniul economiei "verzi" în Republica Moldova, suplinind golurile în domeniul dat din Strategia de Mediu 2014-2023 și strategiile sectoriale relevante în vigoare și va sta la baza implementării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă naționale, Agendei 2030 și elaborării Strategiei naționale de dezvoltare "Moldova 2030".

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Prezentarea preliminară a proiectului Programului Național privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova a avut loc în cadrul ședințelor Grupului de

Consultările publice cu asociațiile obștești din domeniul mediului au avut loc pe data de 31 martie 2017.

Transparența decizională a fost asigurată prin plasarea informației privind inițierea, consultarea și avizarea proiectului documentului pe pagina web a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, rubrica “Transparență decizională” și pe pagina: www.particip.gov.md la 26 octombrie 2017.

Proiectul a fost avizat de către Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economie și Infrastructurii, Ministerul Sănătății, Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Biroul Național de Statistică, Institutul de Ecologie și Geografie, Asociația Obștească BIOS, obiecțiile și propunerile cărora au fost luate în considerație la definitivarea documentului.

Menționăm, că inițial documentul transmis la avizare a avut denumirea de “proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea **Foii de parcurs** privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementarea acesteia”, iar în urma propunerilor parvenite de la ministere, denumirea a fost modificată în proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea **Programului** privind promovarea economiei ”verzi” în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementare a acestuia pentru anii 2018-2020”.

8. Constatările altor expertize

În perioada februarie-iulie 2017 proiectul documentului a fost coordonat și consultat de către experții UN Environment (UNEP ROE, Geneva) și OECD (Paris) în domeniu.

Documentul a fost supus expertizei/comentariilor din partea Misiunii UE de nivel înalt – EUHLPAM.

9. Constatările expertizei juridice

-

10.

-

Secretar general de stat

Iurie UȘURELU